

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudkyň JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Marie Žiškové, v právní věci žalobce: **Ing. J. L.**, proti žalovanému: **Obvodní soud pro Prahu 5**, se sídlem nám. Kinských 5, Praha 5, v řízení o žalobě proti rozhodnutí ze dne 5. 11. 2013, sp. zn. 62 Si 96/2013, vedeném u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 10 A 4/2014, o námitce podjatosti vůči všem soudcům Městského soudu v Praze,

t a k t o :

Soudci Městského soudu v Praze JUDr. Ing. Viera Horčicová, Mgr. Jan Kašpar a Mgr. Kamil Tojner **n e j s o u** vyloučení z projednávání a rozhodování věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 10 A 4/2014.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Městský soud v Praze (dále také „městský soud“) vede pod sp. zn. 10 A 4/201 řízení o žalobě proti sdělení Obvodního soudu pro Prahu 5 (dále také „obvodní soud“). V tomto řízení žalovaný vystupuje jako povinný subjekt ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Žalovaný uvedeným sdělením žádost žalobce o statistické údaje týkající se opatrovnických věcí za rok 2012 odložil.

[2] V rámci řízení o žalobě podal žalobce námitku podjatosti proti všem soudcům městského soudu. Žalobce se domnívá, že pokud tento soud vystupuje v souběžně probíhajícím řízení sp. zn. 9 A 1/2014 jako žalovaný, jsou dány důvody možné podjatosti i ve stávající věci, v níž rozhoduje o žalobě proti sdělení Obvodního soudu pro Prahu 5. Žalobce tvrdí, že všichni soudci správního úseku městského soudu jsou částečně v podřízeném postavení vůči žalované správě soudu jako zaměstnanci daného soudu. Toto řízení se navíc týká rovněž svobodného přístupu k informacím, kdy městský soud žádost žalobce o poskytnutí kopií rozsudků k zákonu o svobodném přístupu k informacím dle jeho přesvědčení nezákonně odložil.

[3] Žalobce se domáhá přidělení věci nejbližšímu nestrannému soudu, tedy Krajskému soudu v Praze, a odkazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2014, č. j. Nad 50/2014-25.

[4] Městský soud dne 20. 3. 2014 věc předložil Nejvyššímu správnímu soudu dle § 8 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), aby ve věci věc rozhodl, případně aby věc dle § 9 odst. 1 s. ř. s. přikázal jinému krajskému soudu. Soudci, kteří mají dle rozvrhu práce věc sp. zn. 10 A 4/2014 projednat a rozhodnout, se k námitce podjatosti vyjádřili v tom smyslu, že jim v dané věci nejsou známy žádné skutečnosti, jež by zakládaly důvod pochybovat o jejich nestrannosti.

[5] Nejvyšší správní soud poznamenává, že žalobce v rámci řízení vedeného pod sp. zn. Nao 124/2014 vznesl námitku podjatosti proti Mgr. Janě Brothánkové, soudkyni 1. senátu, který má dle rozvrhu práce jeho námitku podjatosti vznesenou proti všem soudcům krajského soudu projednat a rozhodnout. Rozvrh práce stanoví pravidlo, dle kterého pokud senátu předsedá JUDr. Josef Baxa, dalšími členkami senátu jsou JUDr. Lenka Kaniová a JUDr. Marie Žišková. Vzhledem k tomu, že Mgr. Jana Brothánková se v souladu s rozvrhem práce nebude na rozhodování věci podílet, Nejvyšší správní soud o této námitce podjatosti nerozhodoval, jelikož dle judikatury tohoto soudu nemá význam rozhodovat o námitce podjatosti směřující proti soudcům, kteří se nemají účastnit rozhodování ve věci (srov. např. usnesení tohoto soudu ze dne 14. 6. 2012, č. j. Nao 44/2012 - 19).

[6] Soud se dále zabýval posouzením, zda ve věci jsou podjati všichni soudci správního úseku městského soudu, jak tvrdil žalobce. Soud se s jeho náhledem neztotožnil, jelikož v probíhající věci se nejedná o rozhodování o žalobě mířící proti rozhodnutí správy městského soudu, nýbrž obvodního soudu. Z tohoto důvodu Nejvyšší správní soud nespatřuje automaticky důvod podjatosti všech soudců městského soudu, i když v jiném, souběžně probíhajícím řízení, žalobce podal žalobu i na rozhodnutí správy městského soudu, kde by již o důvodu podjatosti bylo možno uvažovat. Tento závěr je plně v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu, na kterou odkazuje i žalobce (srov. usnesení tohoto soudu ze dne 13. 2. 2014, č. j. Nad 50/2014 - 25, týkající se přidělení nejbližšímu nestrannému soudu).

[7] Nejvyšší správní soud ve zmíněném usnesení č. j. Nad 50/2014 - 25 uvedl: *„Přestože pouhá skutečnost, že žalovaným je městský soud, automaticky neznamená, že by v takovéto věci všichni soudci specializovaných senátů tohoto soudu byli vyloučeni z projednávání a rozhodnutí (viz např. usnesení č. j. Nad 101/2012 - 18), důvodné pochybnosti o nepodjatosti soudců příslušného soudu lze mít zejména z toho důvodu, že předmětem řízení v nyní posuzované věci je nečinnost městského soudu jako správního orgánu, tzn. orgánů správy městského soudu, resp. jeho funkcionářů. Skutečnost, že by soudci městského soudu měli posuzovat činnost funkcionářů městského soudu, kteří mohou v zákonem stanovených případech vůči nim vykonávat úkoly justiční správy, je důvodem pro vyloučení těchto soudců z projednávání a rozhodnutí věci (srov. rozsudek č. j. 4 As 14/2004 - 70).“* O tuto situaci se však v posuzovaném případě nejedná. Žalovaným není – na rozdíl od citované věci – městský soud, nýbrž obvodní soud, tedy soud nižšího stupně, který sotva může vůči soudcům městského soudu někdy být v nadřazeném postavení tak, aby mohl dojít k ovlivňování soudců městského soudu z jeho strany, nemluvě o vykonávání úkolů justiční správy ze strany funkcionářů obvodního soudu.

[8] Soud tedy na argumentaci žalobce nepřistoupil. Jak uvedl již výše, nemá význam rozhodovat o námitce podjatosti směřující proti soudcům, kteří se nemají účastnit rozhodování ve věci (srov. bod [5] výše). Námitka podjatosti tak byla primárně hodnocena ve vztahu k soudcům městského soudu působícím v senátu 10 A.

[9] Podle § 8 odst. 1 věta první a třetí s. ř. s. *„soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.“*

[10] Poměr soudce k věci je ve smyslu citovaného ustanovení třeba chápat jako přímý zájem soudce na daném řízení, zejména na jeho výsledku. Vyloučen by byl rovněž soudce, který by získal o věci poznatky jiným způsobem než dokazováním při jednání. Pochybnosti o nepodjatosti soudce pro jeho poměr k účastníkům či jejich zástupcům pak mohou vedle vztahů příbuzenských a obdobných vzniknout i tehdy, je-li vztah soudce k účastníkům,

popř. jejich zástupcům nepřiměřeně přátelský či naopak zjevně nepřátelský. Rozhodnutí o vyloučení soudce představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci, přičemž příslušnost soudu i soudce stanoví zákon [čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (vyhlášena pod č. 2/1993 Sb.)]. Soudce lze proto vyloučit z projednávání a rozhodnutí věci, která mu byla zákonným postupem přidělena, jen výjimečně a ze závažných důvodů, které soudci reálně brání v nezávislém, nestranném a spravedlivém rozhodování (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 - 16).

[11] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v případě řízení o žalobě proti sdělení obvodního soudu není dán důvod pochybovat o nepodjatosti žádného ze soudců senátu 10 A, a to se zřetelem k jejich poměru k věci, jakož ani k jejich poměru k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům.

[12] Žalobce jako další důvod, pro které by měli být tito soudci vyloučeni, uvádí skutečnost, že se řízení „*týká stejné oblasti (činnosti daných soudců)*“ jako řízení vedené pod sp. zn. 9 A 1/2014, jmenovitě zákona o svobodném přístupu k informacím a neposkytnutí kopie jejich rozsudků k tomuto zákonu vydaných v roce 2013, obdobně s nezákonným odložením žádosti a s následným podáním správní žaloby proti tomuto postupu.

[13] Nejvyšší správní soud v této vazbě nespatřuje důvod podjatosti. Pouhá skutečnost, že postup různých soudů byl obdobný a stejný byl i procesní postup žalobce, nezakládá pochybnosti o důvodu podjatosti v posuzované věci, i kdyby v jiné věci, kde žalovaným je skutečně městský soud, resp. orgány jeho správy, by tyto důvody shledány byly. Vzhledem k tomu, že soud posuzuje podjatost příslušných soudů vždy ve vztahu ke konkrétní věci, resp. účastníkům řízení, poukaz na podjatost (ať skutečnou, či domnělou) ve věci jiné není relevantním důvodem pro vznik pochybností o nestrannosti soudců v nyní posuzované věci.

[14] Na základě výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že v projednávané věci nebyly naplněny podmínky § 8 odst. 1 s. ř. s. a podle § 8 odst. 5 s. ř. s. rozhodl po vyjádření dotčených soudců tak, že soudci senátu 10 A nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodování věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 10 A 4/2014. O návrhu na přikázání věci nejbližšímu nestrannému soudu již proto nerozhodoval.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. dubna 2014

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu